

CIRCULAIRE ECONOMIE: DE ACHTERHOEK MAAKT ER WERK VAN

Mineralenverwerker-met-lef Groot Zevert en innovatieve bouwer van wateroplossingen Nijhuis Industries ontwikkelen uniek concept voor landbouw zonder reguliere kunstmest. De Achterhoek is pilotregio. Resultaat: forse winst voor het milieu én kostenbesparing. Het project is rijp voor opschaling.

TEKST: SUSAN HEIMPLAETZER, REGIO ACHTERHOEK/ ACHTERHOEK2030

FOTOGRAFIE: STUDIO SEESING

Het project Kunstmestvrije Achterhoek is een initiatief van onder andere LTO Noord en Stichting Biomassa. Het ministerie van LNV pikte het op en wees de Achterhoek in het zesde actieprogramma Nitraatrichtlijn aan als pilotgebied. "We zijn ruim vier jaar bezig en hebben het grotendeels in de vingers. Daarmee staan we aan het begin van iets dat een forse omwenteling teweeg kan brengen. Dit is radicale innovatie." Aan het woord is Wilbert Menkveld, manager Innovatie en Technologie van Nijhuis Industries, een bedrijf dat wereldwijd opereert op het gebied van het zuiveren van afvalwater en verwerken van organische reststromen. Het hoofdkantoor zit in de Achterhoek.

GROENE WEIDE MESTSTOF

Mest bestaat voor 90% uit water. Groot Zevert produceert biogas door vergisting van voornamelijk varkensmest en levert dat rechtstreeks aan onder andere Friesland

Campina in Borculo. Het digestaat dat na vergisting overblijft, bevat nog wat organische stof en mineralen als stikstof, fosfaat en kalium. Die moeten er nog wel uitgehaald worden. "Kunnen jullie er wat mee?" was de vraag van Groot Zevert. Met een specifieke centrifuge en speciale membranen bleek het inderdaad mogelijk stikstof en kalium af te scheiden en te verwerken tot zogenoemde Groene Weide Meststof. Na de eerste testen door projectpartner Wageningen University & Research blijkt dat de op natuurlijke wijze gewonnen Groene Weide Meststof op geen enkele manier onderdoet voor reguliere kunstmest. "Op deze manier kan de landbouw duurzamer worden en kunnen we reguliere kunstmest waar stikstof inzit, vervangen door Groene Weide Meststof met stikstof uit de regio. Een prachtige bijdrage aan kringlooplandbouw."

KETENINNOVATIE

Wat is nodig om dit groot te maken? Zowel nieuwe techniek, aanpassingen in de regelgeving als financiering. Arjan Prinsen, projectleider bij demobedrijf Groot Zevert: "De Achterhoek kan deze pilot uitvoeren omdat ze is vrijgesteld van de Europese wet die zegt dat dierlijke mest niet als kunstmest verhandeld mag worden. Het ministerie van LNV heeft ons hierbij geholpen. De verwachting is dat er over vier jaar een compleet nieuwe Europese mestwetgeving is. Wij sorteren daarop voor. Ook provincie Gelderland en Regio Achterhoek zijn trouwe projectpartners. In oktober bezochten Europarlementariërs Huitema en Schreijer-Pierik ons samen met Gelders gedeputeerde Drenth. Zij zijn allen overtuigd van het concept en willen het verder brengen. Daarnaast vragen we de zuivelindustrie en de EU om mee te investeren, want we zijn er nog niet. Het allerbelangrijkste is echter dat iedereen meedoet! In de Achterhoek snappen we dat volgens mij. Het gaat hier om keteninnovatie: we kunnen niet zonder elkaar. In de eerste plaats de veehouders zelf, leveranciers van meststoffen, loonwerkers, landbouworganisaties als LTO en Waterschap maar ook de gemeenten en de consument."

MINDER TRANSPORTKOSTEN

"Als je nagaat dat agrarische bedrijven met een mestoverschot die mest, voornamelijk water dus, vaak met vrachtwagens de regio uitrijden en chemisch geproduceerde kunstmest invoeren, dan snap je dat deze aanpak voor een omwenteling kan zorgen", zegt Menkveld. "In feite is het een logistiek probleem. Want de mineralen zijn hier voorhanden maar we laten ze gaan. Met deze gesloten kringloop kun je heel wat besparen op transportkosten."

Arjan Prinsen (links) en Wilbert Menkveld